

ಹನ್ನರಡು ಜನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಬೋಧನೆ

(10:24-42)

ತರುವಾಯ, ಅಗ ತಾನೆ ಯೇಣು ಪ್ರವಾದನೆ ಹೇಳಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ, ಮುಂಬರುವ ಹಿಂನೆಗೆ ಅಂಜುಬೀಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟು. ಅಪ್ರೋನ್ತುಲಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದರು. ಯೇಣುವಿನ ಅಪ್ಪತೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಪ್ರೋನ್ತುಲಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ, 10:24ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ದ್ವಿತೀಯ ಪುರುಷ (“ಸಿನೆ”) ಜೊತೆ ಯೇಣು ಅನಿಶ್ಚಿತವಾದ ತ್ವರಿತೀಯ ಪುರುಷ (ಈ ಲಿತಿಯಾಗಿ “ಒಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯನು”, “ತ್ವರಿತಯೋಬ್ಬ” ಮತ್ತು “ಯಾರಾದರು”) ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಹುರಂಭಿಸಿದನು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ವಿಷಯಗಳು ಅತನನ್ನು ಹಿಂಬಾಳಿಸುವ ಪ್ರತಿ ಶಿಷ್ಯರ ಕುಲತು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳಿರುವದೆಂದು ವ್ಯಾಕರಣಕ್ಕೆ ನಂಬಿಂಧಿಸಿದ ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಅಥವ್ಯಾಕಾಡುತ್ತದೆ.

“ಗುರುವಿಗಿಂತ ಶಿಷ್ಯನು ದೊಡ್ಡವನಲ್ಲ” (10:24, 25)

²⁴ಗುರುವಿಗಿಂತ ಶಿಷ್ಯನು ದೊಡ್ಡವನಲ್ಲ, ದಳಿಗಿಂತ ಆಳು ದೊಡ್ಡವನಲ್ಲ, ²⁵ಗುರುವಿಗಿಂತ ಆಗುವದು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ನಾಕು, ದಳಿಯಿಂತೆ ಆಗುವದು ಆಗಿ ನಾಕು. ಅವರು ಮನೆಯ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಬೆಲ್ಲೀಬಾಲನೆಂದು ಹೇನಲಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಅತನ ಮನೆಯವರನ್ನು ವಿನಂದಾರು? ಅದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹೆದರಬೇಕಿಲ್ಲ.

ವರ್ಜನ 24. ಅಪ್ರೋನ್ತುಲಿರು ಮುಂದೆ ಎದುಲಿಸುವಂಥ ವಿರೋಧಗಳ ಕುಲತು ಎಜ್ಜಲಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಅಪುಗಳಿಂದ ಆಷ್ಟೀಯಗೊಳಿಬಾರದೆಂದು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅತನು ತಾನೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವ ವಿರೋಧದ ವಿಷಯದಲ್ಲ ಅವಲಿಗೆ ಯೇಣು ಹೇಳಿದನು. **ಗುರುವಿಗಿಂತ ಶಿಷ್ಯನು ದೊಡ್ಡವನಲ್ಲ,** ದಳಿಗಿಂತ ಆಳು ದೊಡ್ಡವನಲ್ಲ ಎಂಬ ನಂತರನ್ನು ನಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿತೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯನು ತನ್ನ ಗುರುವನ್ನು ಹಿಂಬಾಳಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತ್ವಾನ್ನಿನು. ಲೂಕಾನು ಇದೆ ನಸ್ವಿಲೇಶವನ್ನು ವೃತ್ತಾಗ್ನವುಷ್ಟು ಲಿತಿಯಾಗಿ ಮಾತನ ಹೊದಲ ನಾಲನ್ನು ದಾಳಾಸಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಅತನು ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂಗೆ ನೇಲಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ, “(ಒಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯನು) ನಂತರಾಣ ಕಲಾತ್ಮಕವಾದ ತರುವಾಯ (ಅತನು) ತನ್ನ ಗುರುವಿಗಿಂತ ಆಗುವನು” (ಲೂಕ 6:40). ತಾನೇಬ್ಬನೇ ಅವರು ಗುರುವಾಗಿದ್ದೆನೆ ಎಂದು ಯೇಣು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದನು (23:8). ಅತನು ಸಂಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಿಲಿಂದ, ಅದೇ ಲಿತಿಯಾಗಿ ಅತನ ಶಿಷ್ಯರು ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿಲ್ದಾಣಿಸುವರಾಗಿರಬೇಕು (ಸ್ನೋಡಿಲ 1 ಹೆತ್ತ 2:21; 4:1).

ತರುವಾಯ, ಯೋಹಾನ 13:16ರಲ್ಲಿ, “ದಳಿಗಿಂತ ಆಳು ದೊಡ್ಡವನಲ್ಲ, ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನು ಕಳುಹಿಸಿದವನಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವನಲ್ಲ” ಎಂದು ಯೇಣು ಅವಲಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಆ ವಾಕ್ಯಭಾಗದಲ್ಲ, “ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನು” ಎನ್ನುವದನ್ನು “ಅಪ್ರೋನ್ತುಲ”ನೆಂದು ನಹ ಅನುವಾದಿಸಬಹುದು. ಯೋಹಾನ 15:20ರಲ್ಲಿ ಯೇಣು ಗುಲಾಮನ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನೆ ಘಾಡಿ, “ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಸಿಹಿಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಹ ಹಿಂಸಿಹಿಸಿದನುವರು; ಅವರು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೈತೊಂಡು ನಡೆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ನಹ ಕೈತೊಂಡು ನಡೆಯುವರು” ಎಂದು ನೇಲಸಿ ಹೇಳಿದನು. ಇಂಥಿಂದ ಸಂಬಂಧವುಷ್ಟ ಹೇಳಿಕೆಯ ರಜ್ಯಾಯ ನಂತರಾಯದಲ್ಲ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ: “ಗುಲಾಮನಿಗೆ ತನ್ನ ಗುರುವಿಗಿಂತ

ಅಗುವದು ಅವನಿಗೆ ನಾತು.”¹

ವರ್ಜನ 25. ಶಿಶ್ಯನಿಗೆ ಮತ್ತು ಬೋಧಕರ ಮಧ್ಯೆಯಲುರುವ ಸಹವಾನದ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ, ಇತರಲಂದ ಇವಲಬ್ಲಿಗೂ ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಗುರುಖಿನಂತೆ ಅಗುವದು ಶಿಶ್ಯನಿಗೆ ನಾತು, ದಣಿಯಂತೆ ಅಗುವದು ಅಣಿಗೆ ನಾತು. ತೀನು ಮತ್ತು ಶಿಶ್ಯರ ಹಿಂಸೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದು ನಿಜವಾದದ್ವಾರಿದೆ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವರು ಒಂದೇ ಬಗೆಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಬ್ಬಾರು.

ಯೇಣು ತನ್ನನ್ನು ಮನೆಯ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಮತ್ತು ಆತನ ಹಿಂಬಾಲಕರನ್ನು ಅತನ ಮನೆಯ ನದನ್ಯರುಗಳೆಂದು ನೂಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗವು ಹಿಂದೆ ಅಲೋಚಿಸಿರುವ ಯಜಮಾನ ಮತ್ತು ಗುಲಾಮನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಲಿನಮುವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಯಜಮಾನನು “ಮನೆಗೆ ಯಜಮಾನ” ಅಗಿರುವನು ಮತ್ತು ಆತನ ಗುಲಾಮರು ಆತನ “ಮನೆಯ ನದನ್ಯರುಗಳೆಂದು” ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವನು. ಆತನು ಇಲ್ಲ ಎಷ್ಟೇವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎನ್ನುವ ವಾದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅರನ್ನು ಒಟ್ಟಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಆತನು ಅನುಭಬಿಸಿರುವ ತಿರನ್ನಾರುವನ್ನು ಆತನ ಶಿಶ್ಯರು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿರನ್ನಾರಕ್ಕೆ ಒಂದಾಗುವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಆತನ ಟೆಕಾರಾರು ಆತನಿಗೆ ಬೆಲ್ಲೆಭಾಲನು “ದೇವಾಗಳನ್ನು ಅಳುವವನಾಗಿದ್ದನು.” ತೀನು ಸಹವಾನದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಈ ಲೀಟಿಯಾಗಿ ಈ ಶಭದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವಾಗ ಅವರು ಮಾಡುವ ದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ಆತನಿಗೆ ನಂಭೂತ್ವಾದ ವಾಗಿ ಮಯಾದೆ ಕೌಡಿಯಾದನ್ನು ತೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಜಮಾನನನ್ನು ಈ ಶಿರೋನಾಮದಿಂದ ಕರೆದಿರುವಾಗ, ಆತನಿಗೆ ಸ್ವತಾನನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಇದೆಲ್ಲ ಮಾಡುವನು ಎಂದು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರೇ (ಮಾರ್ತ 3:22, 23), ಆತನ ಹಿಂಬಾಲಕರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಉಪಜಾರಮಾಡುವರು? Douglas R. A. Hare ರವರು, “ಬೆಲ್ಲೆಭಾಲನನ್ನು 9:34ರ ವಾಕ್ಯಭಾಗದೊಂದಿಗೆ ನೇಲಿಸಿ ಮತ್ತು ಯೇಣುವಿನ ಬಲವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ನಕರಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿಗೆ ಇದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು 12:22-32ಕ್ಕೆ ನೋಡುವಂಥದ್ವಾರಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇದರ ವಿಷಯವನ್ನು ನಂಭೂತ್ವಾದಿರಿ ಹಲ್ಲಿಕೊಳ್ಳಿಸಲಾಗಿದೆ.”²

“ಬೆಲ್ಲೆಭಾಲನ” ಹೆಸಲನ ಸ್ವಾಂಪಾದ ಅರ್ಥವು ವಿವಾದನ್ಯಾದವಾಗಿದೆ.³ “ಒಡೆಯ (ಹರಲೋಕದಲ್ಲಿ) ವಾನ ಮಾಡುವ ಯಜಮಾನ” ಎಂದು ಕೆಲವರು ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾದರೆ, ಬಹುಶಃ ಯೇಣು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತು “ಮನೆಗೆ ಯಜಮಾನನು” (oikodespotēs) ಎನ್ನುವ ಶಭಾಗಳ ಜಮತ್ವಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ಹೆಸಲನ ಅರ್ಥ “ಸಗಟಿಯ ಒಡೆಯ” ಎಂದು ಹಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬೆಲ್ಲೆಭಾಲನಿಗೆ ನಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೆಸರು “ಬೆಲ್ಲೆಭಾನ್” ಎಂದರೆ “ನೋಣಗಳ ಒಡೆಯ” ಎಂದರ್ಥ. ಇದು ಮೂಲತಃ ಕಾನಾನ್ಯಾರ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿಯ ದೇವರ ಹೆಸರಾಗಿದೆ (2 ಅರಸುಗಳ 1:2, 3, 6, 16). ಈ ಹೆಸರುಗಳ ಅರ್ಥವು ಏನೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಯಿಹಾದ್ಯ ನಾಯಕರು ಯೇಣುವನ್ನು ಸ್ವತಾನನೆಂದು ನೂಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅವಮಾನಮಾಡಿದರು.

“ಹೆಡರ ಬೆಡರಿ” (10:26-31)

²⁶ಮರೆಯಾಗಿರುವ ಯಾವದೂ ಘೃತ್ವಾಗಿದೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ; ಹೊರಹತಡದ ರಹನ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ.

²⁷ನಾನು ಕತ್ತಲಿಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವದನ್ನು ನಿಂತು ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿ, ಮತ್ತು ಕಿಬಿಯಲ್ಲ ಕೈಜೆಡ್ಡನ್ನು ಮಾತಿಗೆಗಳ ಮೀಲೆ ನಿಂತು ನಾಲಿಲ. ²⁸ಇದಲ್ಲದ ದೇಹವನ್ನು ಕೊಂಡು ಆಕ್ತಪನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಾರದವರಿಗೆ ಹೆದರಬೇಡಿಲಿ, ಅಕ್ಕ ದೇಹ ಎರಡನ್ನೂ ಕೂಡ ನರಕದಲ್ಲ ಹಾಕಿ ನಾಶಮಾಡಲ್ಲಿತ್ತಿರಿಗೆ ಹೆಡಲಿ. ²⁹ದುಡಿಗೆ ಎರಡು ಗುಜ್ಜಗಳನ್ನು ಮಾರುವದುಂಟಿಲ್ಲ; ಅದರೂ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಜತ್ತುವಿಲ್ಲದೆ ಒಂದಾದರೂ ನೆಲಕ್ಕೆ ಜಿಳಿದು. ³⁰ನಿಮ್ಮ ತಲೀ

ಕರದಲುಗಳ ನಿಕ್ತ ವಿಲ್ಲವೂ ಎಷಿಕೆಯಾಗಿವೆ. “ಆದುದಲಿಂದ ಹೆಡರಬೀಡಿಲಿ; ಬಹಗ ಗ್ರಜ್ಞಗಳಿಂತ ಸಿಳಪು ಹೆಚ್ಚಿನವರು.

ಯೇಸು ಅಪ್ಪೋನ್ತೆಲಿನೆ ಅವರು ಹಿಂಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವಾಗ ಹೆಡರದಿರಲು ಅವರಿಗೆ ಹಿತಕರವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತೋಟ್ನು. “ಹೆಡರ ಬೀಡಿಲಿ” ಎನ್ನುವ ಆಜ್ಞೆ ಈ ವಾಕ್ಯಭಾಗದಲ್ಲ ಮಾರು ನಾಲ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ (10:26, 28, 31).

ಪಜನಗಳು 26, 27. ಯೇಸು ಅವರಿಗೆ ಭಯಹಣಬೀಡಿಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು ಯಾಕೆಂದರೆ ಹಿಂಸೆಯಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ನಂಗತಿ ಬರುತ್ತದೆ (ನೊಂಡಿಲ ಅಪ್ಪೋನ್ತೆಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು 8:1-4; ಫಿಂಪಿ 1:12-14, 19, 20). ಅವರು ಮಾಡಲು ಒಂದು ಕೆಲನ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು; ಅವರು ದೇವರ ರಾಜ್ಯದ ನಂದೆಳವನ್ನು ನಾರಲು. ಅವರು ಎದುರಿಸುವಂತಹ ಹಿಂಸೆ ವಿನಾಗಿದ್ದರೂ ನಿಕ್ತ, ಅವರ ಸೇವೆಯು ನೆರವೆಲಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಮುಕ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು ಅಥವಾ ಹೊರಹಡೆ ಕೇಗೆ ತ್ರಂಕಣಿಗೊಳ್ಳುವಂಥದ್ದಾಗಿದೆ (ನೊಂಡಿಲ ಮಾರ್ಕ 4:22; ಲಾಕ 8:17; 12:2, 3).

ಯೇಸು ಅವರಿಗೆ ಸೊಂಪ್ಯವಾಗಿ ಬೊಳಧಿಸಿದನ್ನು ಅವರು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳಲು ನಾಮಧ್ಯವುಳ್ಳವರಾದರು: ನಾನು ಕೆತ್ತಲಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬದನ್ನು ಸಿಳಪು ಬೀಕಿನಿಣಿಲ್ಲ ಹೇಳಲಿ, ಮತ್ತು ತಿಬಿಯಿಲ್ಲ ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮಾಂಗಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ನಾಲಿಲ. ಆತನ ಪುನರುತ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಆರೋಹಣವಾದ ತರುವಾಯ, ಯೇಸು ಪವಿತ್ರತ್ವನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವಾಗಿ ಆ ಆತ್ಮನು ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾವನ್ನು ನೆನಹಿಗೆ ತಂದು, ಎಲ್ಲಾ ನಕ್ಯತ್ವ ಅವರನ್ನು ನೇರಿಸುವನು (ಯೋಹಾನ 14:26; 16:13, 14; ಅಪ್ಪೋನ್ತೆಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು 2:1-4). ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಯೇಸುವನ್ನು “ಕರ್ತನೆಂದು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಸ್ತನೆಂದು” ನಾರುವರು (ಅಪ್ಪೋನ್ತೆಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು 2:36).

“ಮಾಂಗಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ನಾಲಿಲ” ಎಂಬುದು “ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ನಾಲಿಲ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವ ರೂಪಾಂಲಕಾರವಾಗಿದೆ. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಧಿಯಿನ್ನು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿನಾಗ್ರಹಾದ ಪ್ರದೇಶ ಮುಣ್ಣನಬೀಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವನು ಎತ್ತರದ ಬೆಣ್ಣ ಅಥವಾ ಮನೆಗಳ ಮಾಂಗಿ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೊಗುತ್ತಿದ್ದನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲರು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಎತ್ತರವಾದ ಮಾಂಗಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿ ಕೊಂಬುಗಳನ್ನು ಉದಿದಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪವಿತ್ರ ದಿನಗಳ ಪೂರಂಭವನ್ನು ತ್ರಂಕಣಿತ್ತಿದ್ದರು⁴ ಎಂದು ಟಾಲ್‌ಂಡ್ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಪಜನ 28. ಯೇಸುವಿನ ಹಿಂಬಾಲಕರು ಅವರ ವೈರಿಗಳಾಗಿ ಹೆಡರಬೀಡಿಲಿ ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವರು ಆತನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಖಿತವಾದ ಹಾಸಿ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ದೇಹವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವರು ಆತ್ಮವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಆಗುವದಿಲ್ಲ, “ಆತ್ಮ” (psuchē) ಎಂದು ಅಥವಾಕೊಡುವ ಗ್ರೀಕೆ ಶಬ್ದ ಇದಕ್ಕೆ ಅನುರಾಹವಾದ ಜಿಯ ಶಬ್ದ nepesh ಮತ್ತು ಅಪ್ಪಣಿಗೆ, ಜೀವನದ ಲಿಸಿರು, ಜೀವನದ ತತ್ವ, ಭೂಲೋಕದ ಜೀವಿತ, ಮಾನವನ ಅಂತರಾತ್ಮದ ಜೀವಿತ (ಅನೆಗಳು ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ), ವ್ಯಕ್ತಿ, ಮತ್ತು ಆತ್ಮ (ಅದು ಭೂಲೋಕದ ಜೀವಿತವನ್ನು ದಾಖಿಕೊಣುತ್ತದೆ)⁵ ಎಂಬ ಅನೇಕ ಅಥವಾಗಳ ಇವೆ. ಈ ಸ್ವಿವೇದಿದಲ್ಲಿ, ಕೊನೆಯ ಅಥವಾ ನಹಜವಾಗಿ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡುವಂಥದ್ದಾಗಿದೆ. ದೇಹವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಹುದು, ಆದರೆ ಆತ್ಮವು ಜೀವಿಸುತ್ತದೆ (ನೊಂಡಿಲ 11:29; 16:26; ಮಾರ್ಕ 8:36, 37; ಲಾಕ 12:20; ಇತ್ಯಾಯ 6:19; 1 ಹೆಲ್ಟ 1:9, 22; 2:11; 4:19; ಯಾಕೋಬ 1:21; 5:20). ಕ್ರಿಸ್ತನ ನಂಜಕೆಯಿಳ್ಳ ಹಿಂಬಾಲಕರು ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ನಷ್ಟ ಹಡಿಸಿಕೊಂಡರೂ, ಅವರು ಸಿಕ್ಕಿ ಶಿಕ್ಕೆಯಿನ್ನು ಅಥವಾ “ಎರಡನೆ ಮರಣ” ಎದುರಿಸುವದಿಲ್ಲ (25:46; ತ್ರಂಕಣ 20:14). ಅವರ ವೈಲಿಗಳು, ಅಗೋಳಿಂಜರ ಮತ್ತು ಅತನ್ನುತ್ಪಾದ ಮಾನವನ ಆ ಭಾಗವನ್ನು

ಹಾನಿ ಮಾಡಲಾರು.

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹೆದರುವ ಬದಲಾಗಿ, ಯೀನು ಅವರಿಗೆ ದೇಹ ಮತ್ತು ಆಕ್ಷಾವನ್ನು ನರಕದಲ್ಲಿ ನಾಶಮಾಡುವವನಿಗೆ ಹೆದರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಗೆಯ “ಹೆದಲಕೆಗಳು” ಅನ್ವಯಾಗಿಬೇಕು: ಮನುಷ್ಯನ ಹೆದರುವಿಕೆ ನ್ಯಾಥರ ಹೆದರಿಕೆ, ಆದರೆ ದೇವರಿಗೆ ಭಯಹಕುವದು ಎಲ್ಲ ಲಿಟಿಯಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯದು.⁶ ದೇವರಿಗೆ ಭಯಹಕುವವರಾಗಿರಬೇಕು ಯಾಕೆಂದರೆ “ಆತನೆ ಉಣಿನುವದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ನಾಶಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ಶತ್ರುನಾಗಿದ್ದಾನೆ” (ಯಾಕೆಂಬ 4:12).

“ನಾಶನ” (*apollumi*) ಎಂದು ಅಧರಕೆನಾಡುವ ಗ್ರಿಲ್ಕೆ ಶಬ್ದ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇದು ಸರ್ವನಾಶ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ನರಕದಲ್ಲಿ ದೊಜ್ಜುದಾಗಿ ಅಕ್ಕೆ ದೇಹಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ. (“ನರಕ” ಈ ವಿಷಯಕ್ಕಾಗಿ 5:22 ಮೇಲನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ನೋಡಿಲಿ.)

ವರ್ಜನಗಳು 29-31. ಯೀನುಬಿನ ಹಿಂಬಾಲಕರು ಹೆದರಬಾರದು ಯಾಕೆಂದರೆ ತಂಡೆಯಾದ ದೇವರು ಅವರನ್ನು ಕಾಯ್ದು ಕಾಷಾಡುವನು. ಗುಜ್ಜಗಳು ಜಿಕ್ಕುದಾದ ನಾಮಾರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವುಗಳು. ಚೌಡಲನೆ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬಡವರು ಮಾತ್ರ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಬಹುದ ಮಾಡುವಂಧುಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ದುಡ್ಡಿಗೆ ಎರಡು ಗುಜ್ಜಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಲಾಕ 12:ರೆಲ್ಲ ಬಿದು ಗುಜ್ಜಗಳನ್ನು ಎರಡು ದುಡ್ಡಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರು; ಬದನೆಯ ಗುಜ್ಜಯನ್ನು ಜೊಕಾಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಲಿಂದ ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದರು.⁷ “ದುಡ್ಡು” (*assarion*) ಎಂದು ಅಧರಕೆನಾಡುವ ಗ್ರಿಲ್ಕೆ ಶಬ್ದ ಯೀನುಬಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಲಾಖಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ತಾಪುದ ಒಂದು ಜಿಕ್ಕೆ ನಾಣ್ಯವನ್ನು ನೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬೆಲೆ ಹತ್ತರೆಲ್ಲ ಇದು 1/16 ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.⁸ ಗುಜ್ಜಗಳು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅತ್ಯಧಾನವಾಗಿದ್ದರೂ, ದೇವರಿಗೆ ತಿಂಗಳು ಒಂದೇ ಒಂದು ಹಕ್ಕಿಯ ನೆಲಕ್ಕೆ ಜಳಿಸುವದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಾಯುವದಿಲ್ಲ.

ಈ ನಂದಭಾದಲ್ಲಿ ಯೀನು ಕೂಡಲೇ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರಚೇತಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ತಲೆಕೂಡಲುಗಳು ನಿಕ ಎಟಿಕೆಯಾಗಿಬೇ ಅಂದನು. David Menton ರವರ ಶ್ರೀಕಾರ, ಒಬ್ಬ ವೃತ್ತಿಯ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ನುಮಾರು 100,000 ಕೂಡಲುಗಳು ಇರುತ್ತವೆಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.⁹ ಇದು ಹೇಗೆ ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಿಗೆ ಆಳ್ಳಯವಾಗುತ್ತದೆ! ದೇವರು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಶಾಮುಖ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಕವಾಗಿರುವದನ್ನು ಆತನಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ ಎನ್ನುವದು ಯೀನು ನೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇತರ ನಿನ್ನಪೆಲೆದಲ್ಲಿ, ದೇವರು ಕಾಷಾಡುವದನ್ನು “ನಿಮ್ಮದೊಂದು ತಲೆಕೂಡಲಾದರೂ ನಾಶವಾಗುವದಿಲ್ಲ” ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ (ಲಾಕ 21:18; ನೋಡಿಲಿ ಅಕ್ಕೆರ್ನುಲಿರ ಕೃತ್ಯೋಳ 27:34).

ಯೀನು ನಣ್ಣತನದಿಂದ ಶೈಂಕರಿಯ ವಾದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾನವರ ತುಲತು ದೇವರ ಜಿಂತೆಯನ್ನು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ (ನೋಡಿಲಿ 6:26 ರ ಮೇಲನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ). ಆದೆಲಿಂದ ಹೆದರಬೇಡಿಲಿ; ಬಹಳ ಗುಜ್ಜಗಿಂತ ನೀವು ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ವಾದವನ್ನು ಆತನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಮಾತ್ರ. ತನ್ನ ಜನರು ಯಾವಾಗ ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ (ಮತ್ತು ನಾಯುವದು ನಿಕ) ದೇವರಿಗೆ ನೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಲತಾಗಿ ದೇವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಜಿಂತೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯೀರೂನಲೇಬಿನ ಟಲ್ವೂಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ: “ಪರಲೇಂಕದ (ದೇವರ) ಹೊರತಾಗಿ, ಒಂದು ಹಕ್ಕಿಕೂಡ ನಾಶವಾಗುವದಿಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಮಾನವ ನಾಶವಾಗುವದಿಲ್ಲ!”¹⁰

“ನನ್ನನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು” (10:32, 33)

³²ಹಾಗಾದರೆ ಯಾವನು ಮನುಷ್ಯರ ಮುಂದೆ ತಾನು ಯೇಸುವಿನವೆಂದು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದನೇರೆ, ನಾನು ನಿಹ ಅವನನ್ನು ನನ್ನವನೆಂದು ಹರಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಮುಂದೆ ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇನು. ³³ಅದರೆ ಯಾವನು ಮನುಷ್ಯರ ಮುಂದೆ ತಾನು ಯೇಸುವಿನವನಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇನು ಅವನನ್ನು ನಾನು ನಿಹ ಹರಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಮುಂದೆ ನನ್ನವನಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇನು.

ವಜನ್ 32. ಹೆಡರಕೆ ಇಲ್ಲದವರಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಯೇಸು ತನ್ನ ಕಿಂಬಾಲಕಲಿಗೆ ಹೈಲೆಕ್ಸಿನುಪದನ್ನು ಮುಂದುವಿಲ್ಲಿದನು, ಮನುಷ್ಯರ ಮುಂದೆ (ಆಕನನ್ನು) ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಆಶಿಂವಾದ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. “ಒಟ್ಟಿಕೊ” (homologeo) ಎಂದು ಅಥವಾಕೊಡುವ ಗ್ರೀಕ್ ಶಬ್ದ ಪ್ರಕಟಣ ಅಥವಾ ಒಟ್ಟಿಕೊ ಎಂದಥ್ವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಲಜಿತವಾಗಿ ಯೇಸುವಿನ ಕುಲಕೆ ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಿಕೆ ಸಿದ್ಧಿಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರುವದಿಲ್ಲ. ಹವರೆ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲ “ತರ್ಕನು” ಎಂದು ಹೇಳಲವರ ಕುಲಾಗಿ ಯೇಸು ಮಾತಾಡಿದ್ದಾನೆ; ಏನೇ ಅದರಿ, ನಿಹ ಅಂಥವರು ಸಿರಾಕಲನಲ್ಲಾಡುವರು ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವರ ಕಾರ್ಯಗಳ ಅವರ ನಂಜಕೆಯಿಂದ ಜಿಬಿತದಂತೆ ಇರಲ್ಲ (7:21-23). ತರುವಾಯ, “ನಿನು ಬರಬೇಕಾಗಿರುವ ಕ್ರಿಸ್ತನು, ಜಿಎನ್ಸ್ವರೂಪನಾದ ದೇವಕುಮಾರನು” ಎಂದು ಉತ್ತಮ ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಿಕೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡನು (16:16).

ಆತನ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಯಿಹಾದ್ಯರ ನಾಯಿಲಯಗಳ ಮುಂದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಅನ್ಯ ಅರನರಗಳ ಮುಂದೆ ಮತ್ತು ಅನ್ಯ ಅಧಿಪತಿಗಳ ಮುಂದೆ ನಾಯಿಲಿಜಾರಣೆಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ನಿಳ್ಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು (10:17, 18). ಇಂಥಭ ನಂಧಿನುಬಿಕೆಯ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶಗಳಾಗಿದೆ. ಶಿಷ್ಯರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಯದಿಂದ ಅವರು ಮೇಲೆ ಬಂದು ಹಿಂಸೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲ ಅವರು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಾರಿತ್ತು. “ಫೋರಂತಿ ಹಿಲಾಕನ ಮುಂದೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಒಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಿಕೆ ಸ್ವರ್ತಃ ಯೇಸು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ” (ಇತ್ಯೋಽಧಿ 6:16; ನೋಡಿಲ 27:11) - ಮತ್ತು ಈ ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಿಕೆ ಆತನಿಗೆ ಶಿಲುಬೆ ಮರಣವನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳತ್ತ.

ಯೋಽಹಾನನ ನುವಾರೆಯಲ್ಲ, ಅನೇಕ ಯಿಹಾದ್ಯರು ಯೇಸುವಿನಿಳಿಟ್ಟಿರುವ ತಮ್ಮ ನಂಜಕೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಡಿಕೊಂಡರು ಯಾಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೆ ಅವರ ನಾಯಕರು “ಯಾವನಾದರು ಆತನನ್ನು ಕ್ರಿಸ್ತನೆಂದು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಯಿಹಾದ್ಯ ನಭಾಮಂದಿರದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾರಿಕೆಂದು ನಿಂಬಯ ಮಾಡಿದ್ದರು” (ಯೋಽಹಾನ 9:22). ಕೆಲವು ಆಡಳಿತಗಾರರು ನಿಹ ಯೇಸುವಿನಲ್ಲ ನಂಜಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು ಅದರೆ ಅವರು ಜನರ ಮುಂದೆ ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಾಗು, “ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ನಭಾಮಂದಿರದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವರು” ಎಂಬ ಭಯ ಅವಲಿಗಿತ್ತು (ಯೋಽಹಾನ 12:42).

ಕ್ರಿಸ್ತನಿಂದ ಇಟ್ಟಿರುವ ನಂಜಕೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬನು ಕ್ರೀಸ್ತನಾಗುವ ಹೊದಲೆ ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ (ರೋಮಾಪುರ 10:9, 10; 1 ತಿಮೋಥಿ 6:12). “ಕ್ರಿಸ್ತನು, ಜಿಎನ್ಸ್ವರೂಪನಾದ ದೇವರ ಕುಮಾರನು” ಎನ್ನುವದು ಆ ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಿಕೆ ಆಗಿದೆ (16:16; ನೋಡಿಲ ಅಪ್ರೋನ್ಸುಲರ ಕೃತ್ಯಗಳು 8:37). ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿರುವ ಅವನು ಕರ್ತನೆಂದು ಮತ್ತು ಗುರುವೆಂದು ಸೂಜಿಸುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಕ್ರೀಸ್ತನು ತನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸದ ವೃತ್ತಿಗಾಗಿ ಹಿಂಸೆ ಹೊಂದಬಹುದು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನಿಹ ಕೆಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಏನೇ ಆಗಾ, ಯೇಸು - “ದೇವಲಾರೂ ಮನುಷ್ಯಲಾರೂ ಮಧ್ಯಾನ್ತನು ಒಬ್ಬನೇ” (ಇತ್ಯೋಽಧಿ 2:5; NIV) - ಅವನನ್ನು... ಹರಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಮುಂದೆ ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇನು. ಹರಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ತಂದೆಯ

ಮುಂದೆ ಎನ್ನುವ ಬದಲಾಗಿ ಲೂಕಸು “ದೇವರೂತರ ಮುಂದೆ” ಎಂದು ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆ (ಲೂಕ 12:8, 9).

ಪಜನ 33. ಅದಕ್ಕೆ ವೃತ್ತಿಲಕ್ತಿವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಯೀನು ಆತಸಿಂದ ದೂರ ಹೋಗುವ ಪ್ರತಿ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಎಷ್ಟಿಲಿಸಿದನು: ಅದರೆ ಯಾವನು ಮನುಷ್ಯರ ಮುಂದೆ ತಾನು ಯೀಂತುಬಿನವನಲ್ಲವೇಂದು ಹೇಳುವನ್ನೂ ಅವನನ್ನು ನಾನು ಸಹ ಹರಲೊಂಕಡಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಮುಂದೆ ನನ್ನವನಲ್ಲವೇಂದು ಹೇಳುವನು. “ಸಿರಾಕಲನು” (arneomai) ಎಂಬ ಕಿಯಾಹದರ “ತನ್ನದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನು ತ್ಯಜಿನು” ಅಥವಾ “ಹಲಿತ್ಯಾಗ್ರಾ” ಎಂಬ ಅಥವ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹೊದಲನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಂತದಲ್ಲ, ಯೀಂತುವನ್ನೂ ಕರ್ತನೆಂದು ಸಿರಾಕಲಸಿರುವದು ನೂಜಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆತ್ತನು ಸಿರಾಕಲಸಿರುವಿಕೆ ಅದೇ ಬಿಧವಾಗಿತ್ತೆಂದು ನೂಜಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆ (26:70, 72, 74). ಎರಡನೆ ದೃಷ್ಟಿಯಂತದಲ್ಲ, ಪೈಯತ್ತಿಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರೆಂದು ಹೇಳಲು ತಿನ್ನನು ಸಿರಾಕಲನುವದನ್ನು ನೂಜಿಸುತ್ತದೆ (ನೋಡಿಲ 7:23; 2 ತಿಮೋಥ 2:12).

ತಿನ್ನನು ಸಿರಾಕಲನಲು ಅದಿ ಕೈನ್ಯದ್ರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತಡಿದಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಉದಾಹರಣೆ ಕ್ರಿ.ಶ. ಎರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಹೂರಂಭದಲ್ಲ, Pliny the Younger, Pontus/Bythinianಗೆ ರಾಜ್ಯಹಾಲನಾಗಿದ್ದನು, ರೋಮಾ ಜರ್ಮನಿಯ Trajanಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಸಿರಾಕಲನುವ ಕೈನ್ಯಲಿಗೆ ತಾನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ್ಯಾನೆಂಬುದರ ನಿಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದನು. ಕೈನ್ಯರಾಗಿರುವವರು ಎಂದು ಅರೋಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟವಲಿಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕೈನ್ಯನುವನು. ಅವಲಿಗೆ ತಿನ್ನನ್ನು ಸಿರಾಕಲನಲು ಅವಕಾಶ ಹೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಸಿರಾಕಲಸಿದವಲಿಗೆ ಮರಣದಂಡನೆ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಏನೇ ಅದರೂ, ಅವರು ರೋಮಾ ದೇಶದ ಪ್ರಜೀಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನು ರೋಮಾಗೆ ತಂಖಿಸುತ್ತಿದ್ದನು, ಕೈನ್ಯರಾಗಿರಲು ಸಿರಾಕಲನುವವರು ತಿನ್ಯನಿಗೆ ಶಿಫಿಸಿದ ನಂತರ, ದೇವರುಗಳಿಗೆ ಹೊರೆಯಿಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಜರ್ಮನಿಯ ಮಾತ್ರಗೆ ದಾಳ ಮತ್ತು ದೂರ್ಕಾರನದೊಂದಿಗೆ ಹೂಡಿಸಿದ ನಂತರ ಅವರನ್ನು ಜಡಿಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.¹¹

“ನಮಾಧಾನ ತಪ್ಪವದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಿರಾಲ್ಲ” (10:34-36)

³⁴ಭೂಲೊಂಕಡದ ಮೇಲೆ ನಮಾಧಾನ ಹುಟ್ಟಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಂದೆನೆಂದು ನೆನಸಬೆಳಿಲಿ; ನಮಾಧಾನವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಂದಿಲ್ಲ, ಬಿಡ್ಡವನ್ನು ಹಾಕುವದಕ್ಕೆ ಬಂದೆನು. ³⁵ಹೇಳಿಗೆಂದರೆ ಮಗಿನಿಗೆ ತಂದೆಗೂ, ಮಗಿಗಳ ತಾಯಿಗೂ, ನೋನೆಗೂ ಅತ್ಯಾಗಳ ಭೀದ ಹುಟ್ಟಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ³⁶ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅವನ ಮನೆಯವರೇ ವೈಲಿಗಳಾಗುವರು.

ಪಜನ 34. ಯೀನು ನಮಾಧಾನದ ಕುಲತು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಆತನು ಬರುವ ಉದ್ದೇಶ ಬಿರೋಧಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆ ಇರುವದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಯೀಶಾಯನು, “ನಮಾಧಾನದ ಪ್ರಭು” ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಆತನ ಆಡಳಿತವು ನಮಾಧಾನ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಿದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು (ಯೀಶಾಯ 9:6, 7). ಆತನ ದೃಢತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಾವು ವಿವರಿಸುತ್ತೇಂದೆ? ನಮಾಧಾನವಿರದ ನಿಬಿತ್ತ ಹೃದಯಗಳು ಕೆಲಿಂಬಾಗುವದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಯೀನು ಏನು ಹೇಳಿರುವದು ಮತ್ತು ಮಾಡಿರುವದು ಜಿನರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿತು; ಆತನಿಗೆ ಅವರ ಪ್ರತಿತಿಯಿ ಮುಖಾಂತರ ಈ ವಿಭಾಗವು ಅಱತು. ಯೀನುವನ್ನು ಸಿರಾಕಲಸಿದವರು ಯೀನುವನ್ನು ಸ್ವೀಕಲಸಿದವರೊಂದಿಗೆ ನಮಾಧಾನದಿಂದ ಇರದೆ ಇರುವದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಡ್ಡ ಎನ್ನುವ ತನ್ನಾಹ “ಹೋರಾಟ” ಅಥವಾ “ವಿಭಾಗವನ್ನು” ಅಲಂಕಾರಿಕವಾಗಿ ನೂಜಿಸುತ್ತದೆ (ಲೂಕ 12:51). ಯೀನು

ನಂಮಾರ್ಥಾನದ ಅರಣಯ (ಲಜಕ್ 2:14; ಎಥನೆ 2:14-18), ಆದರೆ ಆತನ ನಂಮಾರ್ಥಾನ ಲೋಕದ ಲೀತಿಯಿಲ್ಲರುವ ನಂಮಾರ್ಥಾನವಲ್ಲ (ಯೋಹಾನ 14:27; ಗಂತಾತ್ಮಕ 5:22).

ವಜನಗಳು 35, 36. ಈ ವಜನದಲ್ಲ, ಯೇಸು ಬೀಕನ 7:ನೇಂದ ವಜನವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆತನ ಉದ್ದೇಶ ಬಿಭಾಗಿಸುವದು ಆಗಿರಲ್ಲ ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಒಂದಾಗಿ ಸೇಲಿಸುವದೇ ಆಗಿತ್ತು, ಸುವಾರ್ತೆ ನಾಲಿದ್ದರ ಪ್ರತಿಪಳವಾಗಿ ಆಗಾಗ ಬಿಭಾಗಗಳಾದವು. ಆತನ ಸಂದೇಶವು ತುಂಬಂಬಗಳನ್ನು ಬೇರೆಹಾಡಿಸಿತು ಹೇಗೆಂದರೆ, ತುಂಬಂಬದ ಕೆಲವು ನದನ್ಯರುಗಳು ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಬಹುದು. ಈ ಸಂಗತಿ ಯೇಸುವಿನ ಸ್ವಂತ ತುಂಬಂಬದಲ್ಲಿಯೂ ನಿಜವಾಗಿದೆ (ಪೂರ್ವ 3:20, 21, 31-35; ಯೋಹಾನ 7:1-9). ಒಬ್ಬರು ಆತನ ಬೀಳಧನಗೆ ನಂಜಗನ್ತುರಾಗಿರುವದು ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಅಹನಂಜಗನ್ತುರಾಗಿರುವಾಗ ಹತ್ತಿರ ನಹವಾನಗಳ ಮುಲಿದು ಹೋಗುವಂಥಷ್ಟಿಗಾಗಿವೆ. ತಂದೆಗೂ ಮತ್ತು ತಾಯಗೂ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಬಹುದು. ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆ ತಾಯಯ ಚರರನ್ನು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಂಜಗೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಬಹುದು. ಗಂಡಂದಿರು ಮತ್ತು ಹೆಂಡತಿಯರು ಅತ್ಯೇಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಲಿಗೊಬ್ಬರು ವಿರೋಧವಾಗಿರಬಹುದು. ಇಂಥಕ ವೃತ್ಯಾನಗಳು ಎದ್ದೇಳುವಾಗ, ಒಂದೇ ಮನೆಯ ನದನ್ಯರುಗಳು ಆಗಾಗ ವೈಗಂಜಾಗುತ್ತಾರೆ (ಸೋಧಿ 10:21ರ ಮೇಲೆನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ).

“ಎಷ್ಟಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿ ನನಗೆ ಪ್ರೀತಿಮಾಡಿ” (10:37-39)

³⁷ತಂದೆಯ ಮೇಲಾಗಲ ತಾಯಯ ಮೇಲಾಗಲ ನನ್ನೆ ಮೇಲೆ ಇಡುವದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಮುಂತೆಯಿನಿಂದುವವನು ನನಗೆ ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲ; ಮಾಗನ ಮೇಲಾಗಲ ಮಾರ್ಗ ಮೇಲಾಗಲ ನನ್ನೆ ಮೇಲೆ ಇಡುವದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಮುಂತೆಯಿನಿಂದುವವನು ನನಗೆ ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲ. ³⁸ಮತ್ತು ಯಾವನಾದರೂ ತನ್ನ ಶಿಲುಬೀಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಂಡು ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಬಂದ ಹೋರಣೆ ನನಗೆ ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲ. ³⁹ತನ್ನ ಕೂಟವನ್ನು ಕಂಡುಹೊಂಡಬನು ಅದನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳಬನು; ನನ್ನ ನಿಬಿಡುವಾಗಿ ತನ್ನ ಶೂಲವನ್ನು ಕಳಕೊಂಡಬನು ಅದನ್ನು ಕಂಡುಹೊಳ್ಳಬನು.

ವಜನ 37. ಯೇಸು ತನ್ನ ಹಿಂಬಾಲಕಲಿಗೆ ಅವರ ತುಂಬಂ ನದನ್ಯರನ್ನು ಪ್ರೀತಿನು ಪದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆತನನ್ನು ಪ್ರೀತಿನಲ್ಲ ನವಾಲನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿರಲು “ಯಾವನಾದರೂ ನನ್ನ ಬಿಂದು ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರ ಅಕ್ಕತಮ್ಮಂದಿರ ಅಕ್ಕತಮ್ಮಂದಿರನ್ನು” ಹಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಲಜಕ 14:26ರಲ್ಲ ಹೇಳದ್ದಾನೆ. ಆತನ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ತುಂಬಂಬದ ನದನ್ಯರುಗಳು, ಅವರು ಈ ವೃತ್ಯಾಗೂ ಮತ್ತು ಕರೆನ ಮದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು. ಮತ್ತಾಯ 10:37ನೇ ವಜನ ಲಜಕ 14:26ರ ಅಧರ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. “ಹಗೆ” ಮಾಡಿಲ ಎಂದು ಯೇಸು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದು, “ಕಡಿಮೆ ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡಿಲ” ಸ್ವಷ್ಟಿಯಾದ ಅಧರವಾಗಿದೆ (ಸೋಧಿ 29:31; KJV). ಆತನ ಶಿಷ್ಯರು ಯಾರಾನ್ನು ನಹ ಹಗೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಅಲೋಜನೆಯಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಅವರ ರಾಜನಿಷ್ಠೆ ಇರಲಿಗೆ ಎರಡನೆ ಷ್ರುತಿಸಿದ್ದುವಾಗಿದ್ದು ಅವರ ನಂಬಹಣಿ ಆತನಿಗೆ ಇರಬೇಕು. ಇದು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ಅವರು ಆತನ ಶಿಷ್ಯರೆಂದು ಕರೆಯಿಸಿಹೊಳ್ಳಲು ಯೋಗ್ಯರಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ವಜನ 38. ಯಾವನಾದರೂ ತನ್ನ ಶಿಲುಬೀಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಂಡು ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಬಂದ ಹೋರಣೆ ನನಗೆ ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲ, ತನ್ನ ಅಳ್ವಾನ್ತಲಿಗೆ ಈ ಲೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳತ್ತಾ, ಇನ್ನೊಂದು ನವಾಲನ್ನು ಇಟ್ಟದ್ದಾನೆ. ಸುವಾರ್ತೆಗಳಲ್ಲ ಶಿಲುಬೀ ಎನ್ನುವದನ್ನು ಇಲ್ಲ ಹೊದಲನೆಯ ನಾಲ ನೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ (ಸೋಧಿ 16:24; ಪೂರ್ವ 8:34; ಲಜಕ 9:23). ಈ ಕಲ್ಪನೆಯು

ರೋಮು ಅವರು ಅಭಿಖ್ಯಾನದಿಂದ ಬಂದಿರುವಂಥದ್ದಾಗಿದೆ ಬಂಡಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವ ಅಪರಾಧಿಗೆ ತನ್ನ ಶಿಲುಬೀಯನ್ನು ತಾನೇ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಕೂಜಿಗೆ ಹಾಕುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.¹² ನಂತರ, ಅವಮಾನ, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಮರಿಹೊಂದುವದೇ ಈ ಶಿಲುಬೀಯ ಗುರುತಾಗಿತ್ತು. ಇಣಿ ತೇಲಾಲಿಸಿರುವ ಭಾರವು ಯೀಳನುವಿನ ಶಿಕ್ಷ್ಯರು ನಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕರ್ತವೀಗೆ ನಂಜಗನ್ತುರಾಗಿರುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಯಾವುದೇ ತ್ಯಾಗ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಶಿಲುಬೀ ಹೊರುವದು ತೆಲವು ನಾಲಿ ತಮ್ಮ ಜೀವವನ್ನೇ ಜಟ್ಟು ಜಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಒಬ್ಬನು ಶಿಲುಬೀ ಹೊರುವದರ ಕುಲತ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಲೂಕನು ಇದು ನಿರಂತರವಾದ ಜಮಾವಟಕೆಯಿಂದ ನೊಜಿನುವ “ದಿನಾಲು” ಎಂಬ ಒಂದು ಶಿಲುವನ್ನು ನೇಲಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ (ಲಾಕ 9:23). ಒಬ್ಬನು ತನ್ನ ಶಿಲುಬೀ ತಾನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೊಗಲು ನೋಡುಹೋಡರೆ ಅಂಥವನನ್ನು ತನ್ನ ಶಿಲುಬೀಯನ್ನು ತಾನೇ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಗೋಲಾಧಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವಾಗಿಗೆ ಶಿಕ್ಷ್ಯನಾಗಿರಲು ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲ (ಯೋಹಾನ 19:17).

ವಜನ 39. ಮುಂದೆ, ತನ್ನ ಶ್ರಾಣವನ್ನು ಕರ್ಂಡುಕೊಂಡವನು ಅದನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳುವನು; ನನ್ನ ನಿಖಿತವಾಗಿ ತನ್ನ ಶ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳಕೊಂಡವನು ಅದನ್ನು ಕರ್ಂಡುಕೊಳ್ಳುವನು ಎಂದು ಯೀಳನು ಹೇಳಿದನು (ನೋಡಿಲ 16:25; ಮಾರ್ಕ 8:35; ಲಾಕ 9:24; 17:33; ಯೋಹಾನ 12:25). ಒಬ್ಬನು ತನ್ನ ಸ್ಪಂಡ ಜೀವನ ಕಾಹಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವನು ಮತ್ತು ಸ್ಪಂಡ ಕೃತ್ಯಾಗಿ ಹುಡುಕುವವನು ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಒಬ್ಬನು ತನಗೇಲಾಣ್ಣರ ಜೀವಿನುವದಾದರೆ, ಅವನು ಶಾಂತವಾಗಿ ದೇವರಿಂದ ಬೇರೆಡುವನು, ಅದುವೆ ಅವನು ತನ್ನ ಶ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳಿದುಹೊಳ್ಳುವಂಥಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನುವಾಗಿ, ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ಸ್ಪಂಡ ಇಜ್ಞೆಗಳಿಗೆ ನಾಯಿವವನು - ಅವನು ಹುತಾತ್ಮನಾಗಿ ತನ್ನ ಜೀವವನ್ನೇ ಕೊಡುವನು - ಅಂಥವನು ದೇವರೊಂದಿಗೆ ಯಾವಾಗಲು ಇರುವನು. ಇಜ್ಞೆಯುಳ್ಳವನು ಯಾವುದೇ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪರಲೋಕವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅದರಲ್ಲ ಹಾಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನೋಡುವನು. ವಿನೇ ಆದರೂ ಎಂಥ ಬೇರೆಯಾದರೂ ತೊಳ್ಳಿ ಯೀಳನುವಿಗೆ ನಂಬಗನ್ತುರಾಗಿ ಉಜದುಕೊಳ್ಳುವವರು, ಯೀಳನುವಿಗಾಗಿ ತೊನೆಯಿವರೆಗೆ ನಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನು, ನಿತ್ಯ ಜೀವದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಅಂಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.¹³ James Burton Coffman ರವರು ಈ ಅಲೋಚನೆಯ ಕುಲತು ನಾರಾಂಶವನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ,

ದೇವರ ಜಿತ್ತವನ್ನು ಬೆಂಷ್ಟಿ ಯಾವುದೇ ನಂತಹೋಚಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಶ್ರಾಣವನ್ನು ಅಹಿಸಿ ಸಿಕೊಳ್ಳುವವನು ... ಈ ವಜನದ ಭಾವನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ತನ್ನ ಶ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳಿದುಕೊಳ್ಳುವನು. ಒಬ್ಬನು “ಇನ್ನೂ ಜೀವಿನುವವನು ನಾನಲ್ಲ, ತೀಕ್ಕನು ನನ್ನಾಗಿ ಜೀವಿನುತ್ತಾನೆ” ಎಂದು ಹೊಲನೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ (ಗಳಾತ್ 2:20). ಅವನು ತನ್ನ ಸ್ಪಂಡ ಶ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಇಜ್ಞೆವನ್ನು ತೀಕ್ಕನ್ನ ಶ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಇಜ್ಞೆಯಾಂದಿಗೆ ಮುಳಗಿನಬೇಕು ಅವನು ತನ್ನ ಸ್ಪಂಡ ಶ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳಿದುಕೊಳ್ಳುವವನು, ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕರ್ಂಡುಕೊಳ್ಳುವವನು ಎಂದರ್ಥಕೊಡುತ್ತದೆ.¹⁴

**“ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನು ನನ್ನನ್ನು ನೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನಾಗಿಷ್ಟಾನೆ”
(10:40-42)**

⁴⁰ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೇಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನು ನನ್ನನ್ನು ನೇಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನಾಗಿದ್ದಾನೆ; ನನ್ನನ್ನು ನೇಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನು ನನ್ನನ್ನು ಕಳಹಿಸಿಕೊಣ್ಣಾನನ್ನೇ ನೇಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನಾಗಿದ್ದಾನೆ.
⁴¹ತುಪಾದಿಯನ್ನು ತುಪಾದಿಯಿಂದು ನೇಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನು ತುಪಾದಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ತುರಿಕಳವನ್ನು

ಹೊಂದುವನು; ನಿತ್ಯವಂತನನ್ನು ನಿತ್ಯವಂತನೆಂದು ನೇಲಸಿಕೊಳ್ಳುವವನು ನಿತ್ಯವಂತನಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ತ್ರೈಥಲಪನ್ನು ಹೊಂದುವನು. ¹²ಮತ್ತು ಈ ಜಿಕ್ಕಾಪರಿಣಾಮ ಒಬ್ಬಿಗೆ ಯೀಂನುಬಿನ ಶಿಷ್ಯನೆಂದು ಯಾವನಾದರೂ ಒಂದು ತಂಜಿಗೆ ತಣ್ಣಿಲರನ್ನಾದರೂ ಕುಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ತೋಟ್ಟರೆ ಬರತಕ್ಕ ತ್ರೈಥಲಪು ಅವಸಿಗೆ ತಣ್ಣಿಪರೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಿಮಗೆ ಸರ್ವತಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅಂದನು.

ಪಜನ 40. ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೇಲಸಿಕೊಳ್ಳುವವನು ನನ್ನನ್ನು ನೇಲಸಿಕೊಳ್ಳುವವನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಯೀಂನು ಅಪ್ಪೊನ್ತುಲಾಗಿ ನಂಜಾಸಿದ್ದಾನೆ. “ನೇಲಸಿಕೊಳ್ಳುವದು” ಎಂಬುದರ ಅರ್ಥವು 10:9-15ರ ವಜನಗಳಂದ ಸ್ವಫ್ಟೀಕಲಿನಲಾಗಿದೆ. ಯಾಂತೆ ಅಪ್ಪೊನ್ತುಲರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನಗಳಲ್ಲ ನೇಲಸಿಕೊಂಡು ಅವಲಿಗೆ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಆಹಾರವನ್ನು ತೋಡುವರೋ ಅದು ಯೀಂನುವನ್ನೇ “ಸ್ವಿಲ್ಕಲಸಿಕೊಂಡು” ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಎನ್ನುವದು ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಕೈನ್ಯರು ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲ, ಅಪ್ಪೊನ್ತುಲರಂತೆ ಆತನ ಹೆನ್ನಲನಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆತನ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಪ್ರಹಂಚದಲ್ಲ ಮುಂದೆ ಹೊಗೆನ್ನಿತಿದ್ದಾರೆ (28:18-20). ಯಾವನಾದರೂ ಸುವಾತಾರ ದೂರನನ್ನು “ನೇಲಸಿ ಕೊಂಡರೆ” ಅದರ ಹಲಣಾಮ, ಯೀಂನುವನ್ನೇ ನೇಲಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ (ಗಲಾತ್ಯ 4:14). ಅದಕ್ಕೆ ಚ್ಯಾಲಿಶ್ಟವಾಗಿ, ಆತನ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಹಿಂಸಿಪಡಿಸಿದರೆ ಅದು ಯೀಂನುವನ್ನೇ ಹಿಂಂತೆ ಹಡಿಸಿದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ (ಅಪ್ಪೊನ್ತುಲರ ಕೃತ್ಯಗಳ 9:1-4). ಒಂದು ರಜ್ಯಾಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ, “ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರತಿಸಿಧಿಯ ಸ್ವತಃ ಮನುಷ್ಯನೇ ಅಗಿದ್ದಾನೆ.”¹⁵

ನನ್ನನ್ನು ನೇಲಸಿಕೊಳ್ಳುವವನು ನನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಬ್ಬಾತಾನನ್ನೇ ನೇಲಸಿಕೊಳ್ಳುವವನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಯೀಂನು ಅವಲಿಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಮಾಡಿದನು. ಕ್ರಿಸ್ತನ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಮಾಡುವದರ ಮುಖಾಂತರ ಒಬ್ಬನು ಆತನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ ತಂದೆಗೆ ಗೌರವಿಸಿದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ (ಮಾರ್ಕ 9:37; ಲಕ 9:48; ಯೋಹಾನ 13:20).

ಪಜನ 41. ಯೀಂನು, ತನ್ನ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲ ಪ್ರವಾದಿಗಳನ್ನು ನೇಲಸಿದ್ದಾನೆ, ಪ್ರವಾದಿಯನ್ನು ಪ್ರವಾದಿಯಿಂದ ನೇಲಸಿಕೊಳ್ಳುವವನು ಪ್ರವಾದಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ತ್ರೈಥಲಪನ್ನು ಹೊಂದುವನು. “ಪ್ರವಾದಿಯ ಹೆನ್ನಲನಲ್ಲ” ಎನ್ನುವ ವಾಕ್ಯಭಾಗಪು “Hebraismನಲ್ಲ ‘ಒಬ್ಬ ಪ್ರವಾದಿಯಂತೆ’”¹⁶ ಎಂದರ್ಥ. “ಒಬ್ಬನು ಪ್ರವಾದಿಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಪ್ರವಾದಿಯನ್ನು ನೇಲಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ”¹⁷ ಎಂದು William Hendriksen ವಜನ 41ರ ಯನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಒಬ್ಬನು ಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅಲೋಚನೆಯಿಂದ ದೇವರ ನಂದೆಳಕನನ್ನು ನೇಲಸಿಕೊಳ್ಳುವವನು, ಅತನೇ ಒಬ್ಬ ಪ್ರವಾದಿಯಾಗಿದ್ದಂತೆ ತ್ರೈಥಲಹೊಂದುವನು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಈ ಮಾತನಲ್ಲ ಇರುವದ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರವಾದಿಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾದಿಸಿಯರು ಆದಿ ನಭೆಯಲ್ಲ ಇದ್ದರು (ಅಪ್ಪೊನ್ತುಲರ ಕೃತ್ಯಗಳ 11:27-30; 13:1; 21:9-11; 1 ಕೋಲಂಥ 12:28; ಎಥನ 2:20; 3:5). ಅದ್ದುತ್ತರೆ ವರಗಳಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿರುವ ಪ್ರವಾದನೆಯು ಆದಿ ಕೈನ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊನೆಗೊಂಡಿದೆ (ನೋಡಿಲ 1 ಕೋಲಂಥ 13:8).

ಪಜನ 41ಃ ನಿತ್ಯವಂತ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ (dikaios) ಹೊಲನುವ ಆರ್ಥಿಕಿಂದಿರುತ್ತದೆ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಲಿನಮುಖಾದ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವವನೆಂದು ಇದು ನೂಜಿನುತ್ತದೆ. ಈ dikaios ಎನ್ನುವ ಪದ ಒಬ್ಬನ ಕೇವಲ ನಾಯಿ ಮತ್ತು ಒಳೆ ತನಪು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಥಂತು ದೇವರ ಸಿಯಮಾರ್ಗಗೆ ನಿದಿಂಜ್ಞವಾಗಿ ತನ್ನ ಜೀವಿತವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. “ಪ್ರವಾದಿಗಳು” ಮತ್ತು “ನಿತ್ಯವಂತ ಮನುಷ್ಯರು” ಇವರನ್ನು ಮತ್ತಾಯ (13:17; 23:29)ರಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿ ಒಬ್ಬಿಗೆ ನೇಲಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಡಗಳ ಒಂದಕ್ಕೊಂಡು ಅಪ್ರಗಳ ಹಡಗ ನಮವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲ ಅದಲು ಬದಲಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಿತ್ಯವಂತರು ಆತ್ಮನ ಪ್ರೇರಪಣಿ ಹೊಂದಿದೆ

ಇಯವದಲಿಂದ ಪ್ರವಾದಿಗಳಿಂದ ಬೆಳಗುಡಿಸುವ ನಾಧ್ಯತೆಯಾದೆ. “ನಿಂತೆವಂತನು” ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಅದಿ ಸಭೀಯಿಲ್ಲ ಒಬ್ಬ “ಲುಪದೇಶಕಸಿಗ್” ನೂಡಿಸುವ ನಾಧ್ಯತೆಯು ಕೊಡ ಇದೆ (ನೋಡಿಲ 1 ಕೆಲಿಂಥ 12:29; ಎಥನ 4:11; ಯಾಕೆಲೆಬ 3:1).

ಚಣ್ಣ 42. ಈ ಹಿಕ್ಕಪರಳು ಒಬ್ಬಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಭಾಗವು ಬಹುಶಃ ಅಪೋಸ್ತಲರನ್ನು ನೂಡಿಸುವಂಥದ್ದಾಗಿದೆ (ನೋಡಿಲ ಮಾರ್ಕ 9:41), ಅಥವಾ ನಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯೀಂನುಬಿನ ಹಿಂಬಾಲಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಂಥದ್ದಾಗಿದೆ (ನೋಡಿಲ 18:6, 10, 14; ಮಾರ್ಕ 9:42; ಲಕ 17:2). ಈ ಲಂತಿಯಾಗಿ ಪಟೆಸಿರುವದು ಪ್ರೀತಿಗಳಿನುವ ಪದವಾಗಿರಬಹುದು. ಯೀಂಹಾನನು ನಹ ಆತನು ಬರೆಯಿತ್ತು ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೈಸ್ತರನ್ನು ನೂಡಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಲಿಸುವಾಗಿರುವ ಹೇಳಕೆ, “ಪ್ರಿಯರಾದ ಮಕ್ಕಳೇ” ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ (1 ಯೀಂಹಾನ 2:1, 28; 3:7, 18). ಇನ್ನೊಂದು ಲಂತಿಯಾಗಿ, ಲೋಕದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲ ಅವರು ಬಲವಿಲ್ಲದವರು ಮತ್ತು ಕೂಲಿಕವಾಗಿರುವರನ್ನು “ಈ ನನ್ನ ನಹೋದರರಳು ಈವಲ ಅಲ್ಪಾದವನೇಬ್ಲನು” ಎಂಬುದಾಗಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳ ಪಟೆಸುವಂಥದ್ದಾಗಿದೆ (25:40; NIV).

ಒಂದು ತಂಜಗೆ ತಣ್ಣೀಲರನ್ನಾಡರೂ ಕುಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಬಹಳ ಜಿಕ್ಕದಾದ ನೇವೆಯು ಗಮನಿಸುವಂಥದ್ದಾಗಿದೆ (25:31-46). ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ನಹ ಬಿಶ್ವಾಸಿಗೆ ವಾಸನ್ಧಳ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಉದಗಿಸಲು ಆಗದೆ ಇರಬಹುದು; ಆದರೆ ಅವನು ಒಂದು ಹೇಳಿ ಜಿಕ್ಕದಾದ ಲಂತಿಯಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಕರುಣೆ ತೋಳಿದರೆ, ಹೃತಿಗಳಷ್ಟು ಅವನಿಗೆ ತಪ್ಪಿಪಡೆ ಇಲ್ಲ.

ಯೀಂನು ತನ್ನ ಅಪೋಸ್ತಲಲ್ಲಿಗೆ ಖಿತವಾದ ಒಂದು ನಿಯೋಗತೆಷ್ಟು ಅಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ, ಅವರು ಆತನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಹೊರಣು ಹೊಂದರು (ಮಾರ್ಕ 6:12, 13; ಲಕ 9:6). ಅವರು ನಂತರ ಹಿಂದಿಗಿ ಬಂದರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ನಿಯೋಗದ ಕುಲತ್ವ ಯೀಂನುಬಿಗೆ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟರು (ಮಾರ್ಕ 6:30; ಲಕ 9:10).

ಘಾತಗಳು

ಅಪೋಸ್ತಲರ ಮರಣ (10:28)

ಯೀಂನು ತನ್ನ ಅಪೋಸ್ತಲಲ್ಲಿಗೆ “ದೇಹವನ್ನು ಕೊಂಡು ಆತ್ಮವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಾರದವರಿಗೆ ಹೆಡರಬೇಡಿಲ್” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು (10:28). ಇವರು ಆತನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅವರ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಹೊಂಡಿರು: ಎಲ್ಲಾ ಅಪೋಸ್ತಲರು ಹುತಾತ್ಮರಾದರು ಯೀಂಹಾನನು ಚಾತ್ರ ವಯನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಾಧನಾದ ಮೇಲೆ ತೀರಿಕೊಂಡನು ಎಂದು ಒಂದು ನಂಬಿತ್ವಾಯವು ಹೇಳುತ್ತದೆ.¹⁸ ಈ ವಿಷಯಗಳ ಅವರು ಇದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮರಣ ಹೊಂದಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನೋಡುವ ಏಂದ್ರೂಪ ಒಷ್ಟದೆ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅಪೋಸ್ತಲರು ಧೈಯ್ ಮತ್ತು ನಮಹಣಿ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಜಟ್ಟಿ ಹೊಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಹೊಡಿಸಿ ತೋಂಡರು, ತಲೆಯನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕಿದರು, ಶಿಲುಬೆಗೆ ಹಾಕಿದರು, ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವರು ತ್ವರಿಸಿಗೆ ನಾಳ್ಕಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರು. ಈ ವಿವರಣೆಯು ಸ್ತೇಪನಿಸಿಗೆ ಕಲ್ಲು ಹೊಡಿದಿರುವದು ಮತ್ತು ಯಾಕೆಲೆಬನು ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಮರಣಹೊಂದಿರುವದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ, ಇವೆಲ್ಲವುಗಳು ಹೊನ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಲ್ಲ ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತವೆ (ಅಪೋಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳ 7:58; 12:2).

David Stewart

ಖುತ್ತಮಾಡ ಒಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿಕೆ (10:32)

ಒಬ್ಬ ಕೈಸ್ತನು ತಾನು ದೀಕ್ಷಾನ್ಯಾಸದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನು ಕಾಹಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಆತನು ಹೃತಿದಿನದ ಜೀವಿತದ ಮುಖಾಂತರ ಮತ್ತು

ತೀವ್ರನಲ್ಲಿರುವ ಆತನ ನಂಜಕೆಯ ಕುಲತು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವದಲಿಂದ ಆತನು ಕಾಬಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಹುದು. ಹೌಲನು ತಿಮೋಥೆಯಸಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ, “ನಂಜಕೆಯಿಳ್ಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಹೊಲಾಟಮಾಡು ನಿತ್ಯ ಜೀವವನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳೆ; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದೇವರು ಸಿನ್ಹನ್ನು ತರೆದನು, ಮತ್ತು ನೀನು ಅನೇಕ ನಾಷಿಗಳ ಮುಂದೆ ಒಳ್ಳೆ ಶ್ರುತಿಜ್ಞಿಯನ್ನು ಮಾಡು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು (1 ತಿಮೋಥೆ 6:12; NIV).

David Stewart

ನಿನ್ನ ಖೂಣಬನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವದು (10:39)

ಕೆಲವು ನಾಲ ನಾವು ಒಬ್ಬ ಯೋಧನನ್ನನ ಕುಲತು ಅವನು “ತನ್ನನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು” ಪ್ರಯೋಜಿಸುತ್ತಿದ್ದನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿತ್ತೇವೆ. ಅನೇಕ ಜನರು ಅವರು ಹಾಲ್ಯಾಳ್ಯಾಪ ಅಪಗಳು, ಅಭಾಗಾಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಜೀವನೇಣಾಯದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅವರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯೋಜಿಸುವರು. ಇನ್ನು ಇತರರು ಮಾಡಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜಿಸುವ ಮಾಡುವದು ಅಥವಾ ಲೈಂಗಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಲಿಕೊಳ್ಳುವದು ಈ ಕೆಷ್ಟುದಾದ ಪ್ರಯೋಜಿಸಿದ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಸ್ಟ್ರಿಪ್ಪುವರು. ಕೊನೆಗೆ, ಇವರಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ತೃತ್ಯಿ ಕೊಡುವದಕಿಲ್ಲ - ಸೊಲೆಂಮೆನನು ತನ್ನ ಜೀವಿತ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಲಸ, ಸಂಹಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹಿಂದೆ ಜಡನು ತೊನೆಗೆ ಅತೃತ್ಯಿಯ ಖಾಲಿತನದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಇದ್ದನು. ಆತನು ಜೀವನದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾ ಕೇವಲ ದೇವರೊಂದಿಗೆ ಅನೇರ್ಯಾನ್ಯತೆ ಯಾಂದ ಇರುವದಲಿಂದ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಹುದು ಎನ್ನುವ ತೀವ್ರಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು (ಪರಮಿತ 12:13, 14). ಜನರು ಕ್ರಿಸ್ತನನು ಹಿಂಬಾಳನುವದರ ಮುಖಾಂತರ ಜೀವನವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಹುದು. ಈ ಮಾರ್ಗವು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ನಿರಾಕರಿಸಿ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಇದು ಮಾತ್ರವೇ ನಿಜದಾಗಿಯೂ ತೃತ್ಯಿಕೊಡುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ.

David Stewart

ಉಪಾಧಿಗಳು

¹Talmud Berakoth 58b. ²Douglas R. A. Hare, *Matthew, Interpretation* (Louisville: John Knox Press, 1993), 115. ³ನೋಂದಿಲ David E. Aune, “Beelzebul,” in *The International Standard Bible Encyclopedia*, rev. ed., ed. Geoffrey W. Bromiley (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1979), 1:447–48; and Theodore J. Lewis, “Beelzebul,” in *The Anchor Bible Dictionary*, ed. David Noel Freedman (New York: Doubleday, 1992), 1:638–70. ⁴Talmud Shabbath 35b. ⁵Walter Bauer, *A Greek-English Lexicon of the New Testament and Other Early Christian Literature*, 3d ed., rev. and ed. Frederick W. Danker (Chicago: University of Chicago Press, 2000), 1098–1100. ⁶R. T. France, *The Gospel According to Matthew*, The Tyndale New Testament Commentaries (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1985), 186. ⁷Robert H. Mounce, *Matthew*, New International Biblical Commentary (Peabody, Mass.: Hendrickson Publishers, 1991), 97. ⁸Bauer, 145. ಒಂದು ದಿನಾರೆ ಒಂದು ದಿವಸದ ಕೂಲಿಯಾಗಿತ್ತು (20:13). ⁹David Menton, “The Amazing Human Hair,” *Answers* (July/September 2007): 77. ¹⁰Jerusalem Talmud Shebiith 9.1. “ಪರಲೊಕಿಲ್ಲದ್” ಎಂಬುದು ದೇವರ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ದೇವರ ನಾವಾದಭಾಷಾಧಿಕಾರವನ್ನು ನಾಜಿಸುತ್ತದೆ.

¹¹Pliny Letters 10.96. ¹²Plutarch *Moralia* 554B. ¹³David Hill, *The Gospel of Matthew*, The New Century Bible Commentary (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1972), 195. ¹⁴James Burton Coffman, *Commentary on Matthew* (Austin, Tex.: Firm Foundation Publishing House, 1977), 146. ¹⁵Mishnah

Berakoth 5.5.¹⁶ Jack P. Lewis, *The Gospel According to Matthew*, Part 1, The Living Word Commentary (Austin, Tex.: Sweet Publishing Co., 1976), 157; നേംഡില് NEB.

¹⁷ William Hendriksen, *New Testament Commentary: Exposition of the Gospel According to Matthew* (Grand Rapids, Mich.: Baker Book House, 1973), 478; നേംഡില് NIV.

¹⁸ നേംഡില് William Byron Forbush, ed., *Fox's Book of Martyrs* (Philadelphia: Universal Book and Bible House, 1926), 2–5.